

Právo na odpor proti nelegitimní moci je velmi starým tématem politické a právní filosofie. Idea práva na odpor se rozhodně neobjevuje s demokratickými revolucemi novověku. Povědomí o dané otázce sahá až ke kořenům současné euroamerické civilizace. Téma je daleko starší než křesťanský letopočet. Objevuje se v Bibli, spisech antických myslitelů a odráželo se ve zvykovém právu germánských kmenů, které jako první na místech, kde spočinuly, započaly budovat (mnohdy málo stabilní) barbarské protostáty. Historie Evropy byla plná vzpour a válek, jejich příčiny bývaly různé: od mocenských choutek ambiciózních politiků až po nespokojenost s cizí nadvládou nebo vlastní vrchností.

Nové ideje revolučně zbořily kastovníctví feudálního systému.

Totalitarismus 20. století vyvolal četné otázky a reakcí na něj byla renesance přirozenoprávního učení a přehodnocení teorie právního státu. V 70. letech (pády autoritativních režimů na Pyrenejském poloostrově a v Řecku) a na přelomu 80. a 90. let (pády komunistických režimů ve střední a východní Evropě) se mohlo zdát, že věk revolucí je u konce, ale politická situace na Středním východě (Libanon) či ve Střední Asii přesvědčuje o opaku. Nelze nezpomenout nedávné „oranžové“ revoluce na Ukrajině. Stále a stále se objevuje snaha o svržení moci, která je občany z různých důvodů vnímána jako nelegitimní a zavrženíhodná.

V demokratických zemích Evropy a Severní Ameriky je čas od času aktuálním tématem občanská neposlušnost, která je příbuzným institutem práva odporu. Otevřený nenásilný nesouhlas s kroky veřejné moci není v otevřených společnostech nijak výjimečný a je pevnou součástí neustálého procesu „ohmatávání“ hranic demokracie a právního státu (viz. např. aktivity částí ekologických aktivistů).